

ken kan stille som Betingelse for at købe af en Kreditforenings Obligationer den For- dring, at en løbende Serie lukkes, og at en ny aabnes, idet man mener, at for at Købet skal gøre fornøden Virkning til at højne Kreditforeningsobligationerne kan det være nødvendigt at slutte en gammel Serie, der er bleven alt for stor.

I øvrigt griber Hypotekbanken aldeles ikke ind i Kreditforeningernes Selvstyre. Det har været en Indvending, man tidligere har gjort fra Kreditforeningernes Side mod et Forslag om en Hypotekbank, at den vilde gribe ind i Kreditforeningernes eget Liv. Men Kreditforeningerne have udviklet sig til en saadan Fasthed her hjemme, at der ikke er Grund til at gribe ind i deres Selvstyre. Det vilde ogsaa være alt for føleligt at gøre det. Kreditforeningerne beholde deres fulde Selvstyre efter denne Lov. Det foreliggende Forslag om Hypotekbank er da ogsaa væsentlig i Overensstemmelse med en Plan, som Kreditforeningerne ved et Delegeretmøde i 1902 selv fremsatte. Der nedsattes den Gang et Udvalg, og jeg har forelagt det Forslag, jeg her om- taler, for dette Udvalg, som enstemmigt har tiltraadt det. Jeg tror derfor at turde udtale, at en Foranstaltning som den her foreslaaede vil vinde Kreditforeningernes Tilslutning.

Men foruden den Afdeling for Kreditforeningsobligationer, som jeg nu har om- talte ret udførligt, findes der endnu to Af- delinger i Hypotekbankforslaget, den ene for Tiendeobligationer og den anden for Obligationer, der garanteres af Statslaane- fonden eller af Statskassen. Af disse to Afdelinger tillægger jeg den for Tiende- obligationer den største Betydning. Der findes for det første den Bestemmelse i Loven om Hypotekbanken, at Tiendebanken — de Herrer erindre, at Tiendebanken skal oprettes ifølge Hjemmel i Tiendeloven — skal administreres af Hypotekbankens Direktion. Den kommer altsaa i meget nøje Forbindelse med Hypotekbanken. For Statskassen betyder dette en lille Bespar- else, idet ifølge Tiendeloven Statskassen skulde lønne Tiendebankens Bestyrelse, medens Hypotekbankens Bestyrelse lønnes af Hypotekbankens egne Indtægter, og Hy- potekbankens Bestyrelse altsaa nu gratis maa bestyre Tiendebanken. Dette er en Forbindelse med Tiendebanken, men det er ikke den, jeg lægger størst Vægt paa. Jeg lægger størst Vægt paa, at det ved Oprettelse af en Afdeling for Tiendeobli- gationer gøres muligt for Hypotekbanken til

et givet Tidspunkt at udstede en Serie Obligationer, som vil kunne benyttes til at opkøbe Tiendeobligationer for. Der- ved skaber man sig en Ventil, en Sik- kerhed mod de Rystelser paa Pengemar- kedet, som det ellers kunde udsættes for, naar Tiendeobligationer ved Tiendeaf- løsnings Begyndelse i store Mængder vøl- te ind paa Pengemarkedet. Man har jo fra forskellige Sider ikke uden Bekymring imødeset dette. Hvis der samtidig med, at den store Masse Papirer kom ud paa Pengemarkedet, skete et eller andet, som kunde medføre Bevægelser paa dette, kunde det have ret betænkelige Følger. Der er endvidere skabt en Mulighed for, at man fra Statskassens Side kan spare noget ved Tiendeafløsningsen ved denne Ordning, uden at man gaar til et stort Statslaan, og uden at man gaar til en samlet Konvertering; thi jeg antager, at det vil gaa saaledes, at man kan købe Tiendeobligationerne til en saadan Pris, at der kan blive en god Avance for Banken derved; og nu er Be- stemmelsen her den, at denne anden Af- deling af Hypotekbanken skal have sin egen Reservefond, og at hele denne Reservefond tilfalder Statskassen, naar Tiendeafløsnings- en endelig afsluttet.

Der er altsaa to Formaal ved denne Afdeling. Det ene er at skabe ogsaa paa dette Omraade en Forbindelse med det franske Pengemarked, saaledes at man, hvis det til et givet Øjeblik, som det jo er umuligt nu at forudse, maa anses for gunstigt og hensigtsmæssigt i Anledning af Tiende- afløsningsen, da kan tilføre vort Penge- marked Penge fra det billigste Marked. Det er det ene Formaal. Det andet For- maal er dette, at man her paa en let Maade har Adgang til at indtage en Ge- vinst for Statskassen ved Indkøb af Tiende- obligationer og paa den Maade gøre Tiende- afløsningsen billigere for Statskassen, end den ellers vilde være.

Den tredie Afdeling af Hypotek- banken omfatter som nævnt Obligationer, for hvilke Statslaanefonden eller Stats- kassen yder fuld Garanti. Her er tænkt paa de Husmandsobligationer, jeg omtalte før. Det var jo Mening, at disse skulde realiseres gennem Husmandskreditforenin- gerne, men dette er en Ordning, som i Virkeligheden har mødt Modstand fra mange Sider. Fra Husmandskreditforeningernes Side har man været meget lidt glad derved, og Husmændene selv have heller ikke været glade ved det. Naar man nu faar en Hypotekbank, som har Adgang til saa billig Penge, som her er Tale om, saa